

Am I obligated to avoid Chillul Shabbat in advance?

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף יט עמוד א

תנו רבנן: אין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם לשבת. במה דברים אמורים - לדבר הרשות, אבל לדבר מצוה - שפיר דמי. ופוסק עמו על מנת לשבות, ואינו שובת, דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אינו צריך. ומצור לצידן, אפילו בערב שבת מותר.

תנו רבנן: אין צרין על עיירות של נכרים פחות משלשה ימים קודם לשבת, ואם התחילו - אין מפסיקין. וכן היה שמאי אומר: +דברים כ+ עד רדתה - אפילו בשבת.

2. משנה ברורה סימן רמח

(ד) פחות מג' ימים - דהיינו ביום רביעי בשבת אסור [מ"א בשם הרבה אחרונים] אבל הגר"א הביא בשם הרבה ראשונים דהג' ימים נחשבין עם השבת גופא וביום רביעי מותר ועי"ש שכתב שכן מוכח בתוספתא ובירושלמי:

3. רי"ף מסכת שבת דף ז עמוד ב

יש מי שאומר הא דתניא אין מפליגין בספינה פחות מג' ימים קודם השבת בזמן שהספינה גוששת ואין במים עשרה טפחים ומשום גזירת תחומין גזרו בה אבל למעלה מ' טפחים לא גזרו ומשום הכי נהגו העם להפליג בים הגדול והאי טעמא פריכא הוא דאי מהאי טעמא הוא דאין מפליגין הוה ליה למיתנא אין מפליגין בספינה קטנה אמאי תני ספינה סתם דמשמע בין קטנה בין גדולה ועוד מאי איריא ג' ימים אפי' טפי נמי ועוד לדבר מצוה אמאי שרי והא העמידו דבריהם במקום עשה כדתנן אונן טובל ואוכל את פסחו לערב אבל לא בקדשים ואמרי' עלה גבי פסח לא העמידו דבריהם במקום כרת גבי קדשים העמידו דבריהם במקום עשה אלא היינו טעמא דאין מפליגין בספינה פחות מג' ימים קודם השבת משום בטול מצות עונג שבת דכל ג' ימים הויא להו שינוי וסת משום נענוע הספינה כדכתיב בהו יחוגו וינועו כשכור וגו' ולא יכלי למעבד עונג שבת ולאחר שלשת ימים הויא להו נייחא ובעי מיכלא ומקיימי מצות עונג שבת והיינו טעמא דלדבר מצוה שרי משום דפטירי ממצות עונג דאמר מר העוסק במצוה פטור מן המצוה

4. בעל המאור שבת דף ז עמוד א

ולי נראה טעם אחר בין בזו בין במה שאמרו אין צרין על עיירות של נכרים דכולהו מקום סכנה הוא וכל שלשה ימים קודם לשבת קמי שבתא מקרי ונראה כמתנה לדחות את השבת מפני שאין דבר שעומד בפני פקוח נפש והוא הדין להפריש במדברות וכל מקום סכנה שאדם עתיד לחלל בו את השבת

5. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף עז עמוד א

ת"ר: לאחר שבוע - שנה, לאחר שנה - חדש, לאחר חדש - שבת. לאחר שבת, מאי? יתיב ר' זירא קמיה דרבי אסי, ואמרי לה רבי אסי קמיה דרבי יוחנן וקאמר: חד בשבא, ותרי, ותלתא - בתר שבתא, ארבעה, וחמשה ומעלי שבתא - קמי שבתא.

6. שולחן ערוך אורח חיים סימן רמח

סעיף ב: הא דאין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם השבת, הטעם משום עונג שבת, שכל שלשה ימים הראשונים יש להם צער ובלבול; ודוקא למפליגים בימים המלוחים, אבל בנהרות אין שום צער למפליגים בהם, ולפיכך מותר להפליג בהם אפילו בערב שבת, והוא שלא יהא ידוע לנו שאין בעומקם עשרה טפחים, אבל במקום שידוע לנו שמקרקע הספינה לקרקע הנהר פחות מעשרה טפחים, אסור (לצאת חוץ לתחום) משום איסור תחומין.

סעיף ד: היוצאים בשיירא במדבר, והכל יודעים שהם צריכים לחלל שבת כי מפני הסכנה לא יוכלו לעכב במדבר בשבת לבדם, ג' ימים קודם שבת אסורים לצאת, וביום ראשון ובשני ובשלישי מותר לצאת, ואם אחר כך יארע לו סכנה ויצטרך לחלל שבת מפני פיקוח נפש, מותר, ואין כאן חילול; והעולה לארץ ישראל, אם נזדמנה לו שיירא אפילו בערב שבת, כיון דדבר מצוה הוא, יכול לפרוש; ופוסק עמהם לשבות, ואם אחר שיהיו במדבר לא ירצו לשבות עמו, יכול ללכת עמהם חוץ לתחום, מפני פיקוח נפש; ואם נכנס לעיר אחת בשבת, מהלך את כולה; ואפילו הניחוהו מחוץ לעיר ורוצה ליכנס לעיר, מותר, דכיון דלדבר מצוה נפק יש לו אלפים אמה לכל רוח. הגה: יש אומרים כל מקום שאדם הולך לסחורה או לראות פני חבירו חשוב הכל דבר מצוה ואינו חשוב דבר הרשות, רק כשהולך לטייל; ועל כן נהגו בקצת מקומות להקל בענין הפלגת הספינות והליכת שיירא תוך שלשה ימים, כי חשובים הכל לדבר מצוה; ואין למחות בידן, הואיל ויש להם על מי שיסמוכו.

Switching with a non-observant Jewish doctor: Handling Non-Pikuach Nefesh

7. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יג עמוד ב

מתני'. אלו דברים אסורים למכור לעובד כוכבים: אצטרוכלין, ובנות שוח, ופטוטרות, ולבונה, ותרנגול הלבן;

8. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יד עמוד א

לבונה. אמר רבי יצחק אמר ר"ש בן לקיש: לבונה זכה. תנא: ומכולן מוכרין להן חבילה. וכמה חבילה? פירש ר' יהודה בן בתירא: אין חבילה פחותה משלשה מנין. וליחוש דלמא אזיל ומזבין לאחריני ומקטרי! אמר אביי: אלפני מפקדינן, אלפני דלפני לא מפקדינן.

9. תלמוד בבלי מסכת נדה דף סא עמוד ב

ת"ר: בגד שאבד בו כלאים - הרי זה לא ימכרנו לעובד כוכבים

10. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן עט

ויש גם טעם גדול להתיר אף עם יהודים שאינם שומרי תורה שגם שכשישארו בביתם יחללו שבת במזיד בכל מלאכות שיזדמן לא פחות מהמלאכות שיעשה בבית החולים באיסור שא"כ אין בזה לפ"ע בזה שהוחלפו להו מלאכות במלאכות, ויותר נוטה שהופחתו כי יש הרבה חולים שמותר וגם הרבה הוא רק מזרבנן ומה שעושה בביתו רובן הם מדאורייתא.

Switching with a non-observant Jewish doctor: Handling Pikuach Nefesh

11. משנה ברורה סימן שכח ס"ק לג

ואצל נשים איכא טעם אחר שמא יאמרו שלא ניתן שבת לדחות אף בפקוח נפש ולכך מוסרין אותה להם ויתעצלו בדבר ומתוך כך יבוא לידי סכנה או שמא יקילו הנשים בדבר ויבואו לחלל שבת במקום אחר [רמב"ם]:

12. בית הלוי עה"ת פרשת שמות "וירא אלקים את בני ישראל"

והנה טענת אונס לא שייך רק היכא דאם לא היה האונס לא היה עושה אותו דבר והאונס הביאו לעשות ואז נחשב כאילו לא עשאו. אבל היכא דגם אם לא היה האונס היה עושהו, הגם דעתה הוא אנוס, בכה"ג לא מקרי אנוס כלל

13. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף לב עמוד א

רב הונא קרע שיראי באנפי רבה בריה, אמר: איזול איחזי אי רתח אי לא רתח. ודלמא רתח, וקעבר +ויקרא יט+ אלפני עור לא תתן מכשול! דמחיל ליה ליקריה

14. תוספות מסכת קידושין דף לב עמוד א

דמחיל ליה ליקריה - וצריך לומר שהודיעו קודם לכן שלא יהא כמו נתכוין לאכול [בשר] חזיר ועלה בידו בשר טלה דאמר לקמן בפ' בתרא (דף פא:): שצריך מחילה וכפרה.

One more note: Receiving payment

15. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן עט

מה ששמע בשם האדמו"ר מקלויזענבורג שליט"א שלא יקחו שכר עבור הריפוי ודאי אסור להרויח מחלול שבת אלא שצריך לעשות רק מדין הצלה, וגם הוא עצה טובה שלא יבא לטעות ולומר שיש בזה חשש סכנה